

Nieuw onderzoek naar arbeidsparticipatie en kanker

Amber Daniëlle Zegers

Voor veel (ex-)kankerpatiënten is het financieel noodzakelijk om te werken. Daarnaast vormt een baan voor hen een sociale verbinder en bevordert gevoelens van normaliteit, identiteit en zingeving. Werkgerelateerde ondersteuning is voor deze patiënten dus van belang. STEPS is een nieuw onderzoek naar arbeidsparticipatiebegeleiding, die vroegtijdig vanuit de ziekenhuissetting wordt aangeboden.

Jaarlijks krijgen ongeveer 124.000 mensen de diagnose kanker, van wie 40-50% in de werkzame leeftijd. Mensen met (een verleden met) kanker hebben meer kans op baanverlies en werkloosheid dan de gezonde bevolking.^{1,2} Arbeidsparticipatiebegeleiding kan helpen, maar is in verschillende vormen nog onvoldoende effectief gebleken.³

Toch wordt in de zorg weinig gesproken over werk.⁴ Artsen, verpleegkundig specialisten en paramedici weten vaak nog niet goed welke rol ze binnen het arbeidsparticipatieproces van (ex-)kankerpatiënten kunnen spelen. Ook beperkingen in beschikbare tijd en binnen hun functie en samenwerkingsmogelijkheden kunnen een belemmering vormen. Hoewel er uiteenlopende mogelijkheden voor werkgerelateerde ondersteuning bestaan, blijken deze moeilijk vindbaar en weinig op elkaar afgestemd.

In SusTained Employability of cancer Patients and their partnerS (STEPS) wordt de (kosten)effectiviteit van een nieuw arbeidsparticipatieprogramma onderzocht, door deze te vergelijken met de standaard(na)zorg. Lessen uit eerdere interventies komen in STEPS samen. Zo krijgen patiënten vroegtijdig (variërend van 3 tot 18 maanden na de diagnose) en proactief werkgerelateerde ondersteuning aangeboden vanuit de ziekenhuissetting. Hun oncoloog of verpleegkundig specialist benadert ze voor deelname, waarna ze gedurende 6 maanden ondersteuning krijgen van klinische en eerstelijnsgerotherapeuten, in samenwerking met re-integratieconsulenten en de bedrijfsarts. Het STEPS-programma wordt voor elke deelnemer continu gepersonaliseerd. (Ex-)kankerpatiënten die deelnemen aan het onderzoek worden ingeloot in het STEPS-programma (n = 118) of de standaardnazorggroep (n = 118).

De primaire uitkomstmaat is het aantal gewerkte uren. Secundaire uitkomstmaten zijn onder andere zelfgerapporteerd werkvermogen en kwaliteit van leven. Parallel aan dit onderzoek loopt een vragenlijstonderzoek naar de gezondheids- en werkgerelateerde ervaringen van 267 partners van mensen met (een verleden met) kanker. (Ex-)kankerpatiënten en partners kunnen samen of los van elkaar meedoen aan het onderzoek. De werving voor beide onderzoeken loopt tot medio 2023. De eerste resultaten worden vanaf april 2024 verwacht. ■

Werkgerelateerde ondersteuning is belangrijk voor [ex-]kankerpatiënten, maar deze is vaak niet effectief.

Foto: Shutterstock

LITERATUUR

1. De Wind A, Tamminga SJ, Bony CAG, Diether M, Ludwig M, Velthuis MJ, et al. Loss of paid employment up to 4 years after colorectal cancer diagnosis – a nationwide register-based study with a population-based reference group. *Cancers (Basel)* 2021;13:2868.
2. De Boer AG, Taskila T, Ojarvi A, Van Dijk FJ, Verbeek JH. Cancer survivors and unemployment: a meta-analysis and meta-regression. *JAMA* 2009;301:753-62.
3. De Boer AG, Taskila TK, Tamminga SJ, Feuerstein M, Frings-Dresen MH, Verbeek JH. Interventions to enhance return-to-work for cancer patients. *Cochrane Database Syst Rev* 2015;2015:CD007569.
4. Zegers AD, Coenen P, Van Belzen M, Engelen V, Richel C, Dona DJS, et al. Cancer survivors' experiences with conversations about work-related issues in the hospital setting. *Psychooncology* 2021;30:27-34.

Zegers AD. Nieuw onderzoek naar arbeidsparticipatie en kanker. *Huisarts Wet* 2023;66:DOI:10.1007/s12445-023-2189-8. Amsterdam UMC, locatie VUmc, afdeling Public and Occupational Health: A.D. Zegers, PhD-kandidaat, a.zegers@amsterdamumc.nl. Mogelijke belangenverstrengeling: niets aangegeven.

Dit is een bijdrage in de rubriek Lopend onderzoek, relevant voor de eerste lijn, geschreven door een promovendus.